

32001R1338

L 181/6

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

4.7.2001.

UREDBA VIJEĆA (EZ) br. 1338/2001**od 28. lipnja 2001.****o utvrđivanju mjera potrebnih za zaštitu eura od krivotvorenja**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

odredbe kojima se osigurava odgovarajuća zaštita eura učinkovitim mjerama u skladu s kaznenim pravom.

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 123. stavak 4.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije ⁽¹⁾,uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta ⁽²⁾,uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke ⁽³⁾,

budući da:

(1) Uredba Vijeća (EZ) br. 974/98 od 3. svibnja 1998. o uvođenju eura ⁽⁴⁾ predviđa da Europska središnja banka (ESB) i nacionalne središnje banke (NSB) država članica sudionica stave u optjecaj euronovčanice i da države članice sudionice stave u optjecaj eurokovanice 1. siječnja 2002.; sustav za zaštitu eura od krivotvorenja mora zato biti hitno donesen da bude u funkciji prije nego euronovčanice i eurokovanice budu stavljene u optjecaj.

(2) Dogovori uspostavljeni Aktom Vijeća od 26. srpnja 1995. o izradi Konvencije o osnivanju Europskog policijskog ureda (Konvencija o Europolu) ⁽⁵⁾ i Odlukom Vijeća od 29. travnja 1999. o proširenju Europolovog mandata na borbu protiv krivotvorenja novca i sredstava plaćanja ⁽⁶⁾, imaju za cilj sprečavanje krivotvorenja općenito.

(3) U svojoj okvirnoj Odluci od 29. svibnja 2000. o povećanju zaštite kaznama i drugim sankcijama protiv krivotvorenja u vezi s uvođenjem eura ⁽⁷⁾, Vijeće je donijelo

(4) Mjere zaštite eura od krivotvorenja tiču se Zajednice kao dijela njezine odgovornosti u odnosu na jedinstvenu valutu; pravnu zaštitu eura ne mogu na zadovoljavajući način osigurati pojedinačne države članice, budući da će euronovčanice i eurokovanice biti u optjecaju i izvan područja država članica sudionica. Zato je potrebno donijeti propise Zajednice kojima bi se utvrdile potrebne mjere da euronovčanice i eurokovanice kruže u odgovarajućim uvjetima kako bi se osigurala sveopća učinkovita i dosljedna zaštita eura od aktivnosti koje bi vjerojatno mogle ugroziti njegovu vjerodostojnost, te stoga donijeti odgovarajuće mjere tako da sve bude pravovremeno spremno prije 1. siječnja 2002.

(5) Za potrebe primjene ove Uredbe potrebno je utvrditi ili preuzeti postojeće pojmove, kao što su krivotvorenje eura, tehnički i statistički podaci te nacionalna tijela nadležna za istraživanje, *inter alia*, radi prikupljanja i analize podataka koji se odnose na krivotvorenje, uključujući središnje urede koji su predviđeni člankom 12. Ženevske konvencije.

(6) Trebalo bi osigurati da tehnički i statistički podaci koje prikupljaju nadležna nacionalna tijela o krivotvorenim euronovčanicama i eurokovanicama te, ako je to moguće, o neodobrenim novčanicama, budu prosljeđeni ESB-u, istodobno omogućavajući pristup takvim podacima nadležnim nacionalnim tijelima i Komisiji, u skladu s njenim odgovornostima. Također je predviđeno je Europol ima pristup takvim podacima na temelju njegovog sporazuma s ESB-om.

(7) Centar za analizu krivotvorenog novca (CAKN), koji je osnovan i njime se upravlja pod okriljem ESB-a, u skladu s njegovom smjernicom ⁽⁸⁾, centralizira razvrstavanje i analizu tehničkih podataka o krivotvorenim novčanicama.

⁽¹⁾ SL C 337 E, 28.11.2000., str. 264.

⁽²⁾ Mišljenje izneseno 3. svibnja 2001. (još nije objavljeno u Službenom listu).

⁽³⁾ SL C 19, 20.1.2001., str. 18.

⁽⁴⁾ SL L 139, 11.5.1998., str. 1. Uredba kako je zadnje izmijenjena Uredbom (EZ) br. 2596/2000 (SL L 300, 29.11.2000., str. 2.).

⁽⁵⁾ SL C 316, 27.11.1995., str. 1.

⁽⁶⁾ SL C 149, 28.5.1999., str. 16. i ispravak u SL C 229, 12.8.1999., str. 14.

⁽⁷⁾ SL L 140, 14.6.2000., str. 1.

⁽⁸⁾ Smjernica Europske središnje banke od 26. kolovoza 1998. o određenim odredbama vezanim za euronovčanice, kako je izmijenjena 26. kolovoza 1999. (SL L 258, 5.10.1999., str. 32.).

- (8) Tehnički okvir za rukovanje krivotvorenim kovanicama eura kojeg je Vijeće donijelo 28. veljače 2000., upućuje na ESB-ovo sustavno prikupljanje tehničkih informacija o krivotvorenju eura, osnivanje Europskog tehničkog i znanstvenog centra (ETZC-a) na europskoj razini za tehničku analizu i razvrstavanje krivotvorenih eurokovanica, te nacionalnih centara za analizu kovanica (NCAK) na nacionalnoj razini.
- (9) Predviđa se privremeno osnivanje ETZC-a kao zasebnog i neovisnog upravnog subjekta u sklopu pariške kovnice na temelju razmjene pisama između predsjedništva Vijeća i francuskog ministra financija od 28. veljače i 9. lipnja 2000.; njegovi zadaci moraju biti utvrđeni ovom Uredbom; Vijeće će pravovremeno odlučiti o budućem statusu i stalnom sjedištu ETZC-a.
- (10) Potrebno je predvidjeti da se krivotvorene euronovčanice predaju nacionalnim centrima za analizu (NCA) na identifikaciju; krivotvorene kovanice potrebno je predavati nacionalnim centrima za analizu kovanica (NCAK).
- (11) Potrebno je predvidjeti da kreditne institucije i druge ustanove koje se bave razvrstavanjem novčanica i kovanica te njihovom distribucijom javnosti kao profesionalnom djelatnošću, uključujući one čija se djelatnost sastoji od razmjene novčanica i kovanica, kao što su mjenjačnice, imaju obvezu povući iz optjecaja euronovčanice i eurokovanice za koje znaju ili imaju dovoljno razloga vjerovati da su krivotvorene, te ih predati nadležnim nacionalnim tijelima. Osim toga, potrebno je osigurati da države članice poduzmu mjere određivanjem sankcija koje smatraju primjerenima ako navedene ustanove ne izvršavaju svoje obveze.
- (12) Bliska i redovita suradnja između nadležnih nacionalnih tijela, Komisije i ESB-a mora biti tako organizirana da osigura učinkovitu i dosljednu zaštitu eura, a posebno vezano za razmjenu informacija, osim osobnih podataka, uzajamnu suradnju i pomoć između Zajednice i nacionalnih tijela, znanstvenu potporu i strukovno osposobljavanje. S tim ciljem Komisija, ne dovodeći u pitanje ulogu dodijeljenu ESB-u u zaštiti eura od krivotvorenja, redovito u odgovarajućem savjetodavnom odboru s vodećim akterima u borbi protiv krivotvorenja eura (uključujući ESB, ETZC, Europol i Interpol) nastavlja se savjetovati o poboljšanju uvjeta ukupne zaštite eura na temelju zakonodavnih inicijativa za učvršćenjem sprečavanja i suzbijanja krivotvorenja.
- (13) Radi osiguranja razmjene cjelovitih, najnovijih i usporedivih podataka trebalo bi predvidjeti nacionalnu centralizaciju strateških i operativnih informacija te obvezu prosljeđivanja podataka. S tim ciljem, trebalo bi predvidjeti da države članice poduzmu potrebne mjere koje omogućavaju središnjim uredima da izvršavaju svoje zadatke u skladu sa Ženevskom konvencijom kako bi osigurale razmjenu informacija međusobno i s nacionalnim jedinicama Europola.
- (14) Nadopunjujuća priroda zadataka različitih partnera iz Zajednice, uz pomoć koju Europol može pružiti u skladu s Odlukom Vijeća od 29. travnja 1999., mora udružiti sva oruđa potrebna za zaštitu eura od štetnih posljedica koje proizlaze iz aktivnosti nezakonitog krivotvorenja. Europol izvršava svoje funkcije ne dovodeći u pitanje nadležnost Europske zajednice; uz strogo poštivanje vlastitih ovlasti, Europol i Europska zajednica bi trebali uspostaviti oblike suradnje koji im omogućavaju da što učinkovitije izvršavaju svoje funkcije; s tim ciljem prioritet bi trebao biti, u skladu s odgovarajućim odredbama Konvencije o Europolu, organizacija bliske i redovite suradnje na temelju odgovarajućih sporazuma koji će biti sklopljeni između Europola i ESB-a s jedne strane, te između Europola i Komisije s druge strane.
- (15) S obzirom da će euro koristiti i države nečlanice kao valutu u međunarodnim transakcijama, trebalo bi predvidjeti strukturiranu suradnju koja uključuje sve bitne aktere u slučaju krivotvorenja u državama nečlanicama.
- (16) Mjere predviđene ovom Uredbom ne utječu na ovlast država članica da primijene svoje nacionalno kazneno pravo radi zaštite eura od krivotvorenja,

DONIJELO JE OVU UREDBU:

POGLAVLJE 1.

SVRHA I POJMOVI

Članak 1.

Svrha

1. Svaha je ove Uredbe donijeti mjere potrebne za puštanje euronovčanica i eurokovanica u optjecaj tako da ih se zaštiti od krivotvorenja.
2. Za potrebe primjene ove Uredbe „krivotvorenje” znači sljedeće aktivnosti:
 - (a) svaku neovlaštenu izradu ili izmjenu euronovčanica ili eurokovanica bilo kojim sredstvima;
 - (b) neovlašteno puštanje krivotvorenih euronovčanica ili krivotvorenih eurokovanica u optjecaj;
 - (c) uvoz, izvoz, prijevoz, primanje ili dobivanje krivotvorenih euronovčanica ili krivotvorenih eurokovanica sa svrhom njihova puštanja u optjecaj znajući da su krivotvorene;

(d) neovlaštenu izradu, primanje, dobivanje ili posjedovanje:

- instrumenata, predmeta, računalnih programa i ikakvih drugih sredstava posebno prilagođenih za neovlaštenu izradu ili izmjenu euronovčanica ili eurokovanica,

ili

- holograma ili drugih komponenti koje služe za zaštitu euronovčanica i eurokovanica od neovlaštene izrade ili mijenjanja.

3. Ova se Uredba primjenjuje, ne dovodeći u pitanje primjenu nacionalnog kaznenog prava, radi zaštite eura od krivotvorenja.

Članak 2.

Definicije

U smislu ove Uredbe:

(a) „krivotvorene novčanice” i „krivotvorene kovanice” znači novčanice i kovanice koje su izražene u eurima ili imaju izgled euronovčanica ili eurokovanica, a koje su neovlašteno izrađene ili izmijenjene;

(b) „nadležna nacionalna tijela” znači tijela koja su države članice odredila za:

- prepoznavanje krivotvorenih novčanica i kovanica;
- prikupljanje i analiziranje tehničkih i statističkih podataka o krivotvorenim novčanicama, a posebno nacionalne središnje banke ili druga ovlaštena tijela;
- prikupljanje i analiziranje tehničkih i statističkih podataka o krivotvorenim kovanicama, a posebno nacionalne kovnice, nacionalne središnje banke ili druga ovlaštena tijela;
- prikupljanje podataka o krivotvorenju eura i njihovo podnošenje na analizu, posebno nacionalnim središnjim uredima iz članka 12. Ženevske konvencije;

(c) „kreditne institucije” znači kreditne institucije iz članka 1. stavka 1. podstavka 1. Direktive 2000/12/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 20. ožujka 2000. o osnivanju i obavljanju djelatnosti kreditnih institucija ⁽¹⁾;

(d) „tehnički i statistički podaci” znači podaci prema kojima se mogu prepoznati krivotvorene novčanice ili krivotvorene kovanice (tehnički opis vrste krivotvorine) i podaci o broju krivotvorenih novčanica i krivotvorenih kovanica prema njihovom podrijetlu, a posebno geografskom;

(e) „Ženevska konvencija” znači Međunarodna konvencija o sprečavanju krivotvorenja novca koja je potpisana u Ženevi 20. travnja 1929. ⁽²⁾;

(f) „Konvencija o Europolu” znači Konvencija od 26. srpnja 1995. o osnivanju Europolu ⁽³⁾.

POGLAVLJE 2.

TEHNIČKI I STATISTIČKI PODACI

Članak 3.

Prikupljanje i pristup

1. Tehničke i statističke podatke koji se odnose na krivotvorene novčanice i krivotvorene kovanice otkrivene u državama članicama, prikupljaju i indeksiraju nadležna nacionalna tijela. Ti se podaci proslijeđuju Europskoj središnjoj banci radi pohrane i obrade.

2. Europska središnja banka prikuplja i pohranjuje tehničke i statističke podatke o krivotvorenim novčanicama i krivotvorenim kovanicama otkrivenima u državama nečlanicama.

3. Nadležna nacionalna tijela, i Komisija također u okviru svojih nadležnosti imaju pristup tehničkim i statističkim podacima koje čuva Europska središnja banka. Europol ima pristup tim podacima na temelju sporazuma s Europskom središnjom bankom sukladno odgovarajućim odredbama Konvencije o Europolu i odredbama donesenim na temelju konvencije.

Članak 4.

Obveza slanja krivotvorenih novčanica na identifikaciju

1. U dogovoru s Europskom središnjom bankom, države članice određuju ili osnivaju nacionalni centar za analizu (NCA) u skladu sa svojim nacionalnim pravom i praksom.

2. Nadležna nacionalna tijela dopuštaju NCA-u da pregleda novčanice za koje se sumnja da su krivotvorene, i na NCA-ov zahtjev šalje mu bez odlaganja na analizu i identifikaciju potrebne uzorke svih vrsta novčanica za koje se sumnja da su krivotvorene, te tehničke i statističke podatke kojima raspolažu. NCA šalje Europskoj središnjoj banci svaku novu vrstu novčanica za koju se sumnja da je krivotvorena i koja udovoljava kriterijima koje je donijela Europska središnja banka.

3. Stavak 2. se primjenjuje tako da ne onemogućava da se novčanice za koje se sumnja da su krivotvorene upotrijebe ili zadrže kao dokazni materijal u kaznenim postupcima.

4. Europska središnja banka izvješćuje o relevantnim konačnim rezultatima svoje analize i razvrstavanja svakog novog tipa krivotvorene novčanice nadležna nacionalna tijela i Komisiju, u skladu s njenim područjem odgovornosti. Europska središnja banka izvješćuje Europol o rezultatima u skladu sa sporazumom iz članka 3. stavka 3..

⁽¹⁾ SL L 126, 26.5.2000., str. 1. Direktiva kako je izmijenjena Direktivom 2000/28/EZ (SL L 275, 27.10.2000., str. 37.).

⁽²⁾ Serija sporazuma Lige naroda br. 2623 (1931.), str. 372.

⁽³⁾ SL C 316, 27.11.1995., str. 2.

Članak 5.

Obveza slanja krivotvorenih kovanica na identifikaciju

1. Države članice određuju ili osnivaju nacionalni centar za analizu kovanica (NCAK) u skladu sa svojim nacionalnim pravom i praksom.

2. Nadležna nacionalna tijela dopuštaju NCAK-u da pregleda kovanice za koje se sumnja da su krivotvorene, i na NCAK-ov zahtjev šalje mu bez odlaganja na analizu i identifikaciju potrebne uzorke svih vrsta kovanica za koje se sumnja da su krivotvorene, te tehničke i statističke podatke kojima raspolažu. NCAK šalje Europskom tehničkom i znanstvenom centru (ETZC) svaku novu vrstu kovanica za koju se sumnja da je krivotvorena i koja udovoljava mjerilima koje je donio Europski tehnički i znanstveni centar; u tu svrhu Europska središnja banka daje NCAK-u tehničke i statističke podatke kojima raspolaže o krivotvorenim kovanicama eura.

3. Stavak 2. se primjenjuje tako da ne onemogućava da se kovanice za koje se sumnja da su krivotvorene upotrijebe ili zadrže kao dokazni materijal u kaznenim postupcima.

4. ETZC analizira i razvrstava svaku novu vrstu krivotvorenih eurokovanica. S tim ciljem, ETZC ima pristup tehničkim i statističkim podacima o krivotvorenim kovanicama eura, pohranjenima kod ESB-a. ETZC izvješćuje o relevantnim konačnim rezultatima svoje analize nadležna nacionalna tijela, te i Komisiju i Europsku središnju banku, u skladu s njihovim područjima odgovornosti. Europska središnja banka izvješćuje Europol o tim rezultatima u skladu sa sporazumom iz članka 3. stavka 3..

POGLAVLJE 3.

OBVEZE I SANKCIJE

Članak 6.

Obveze kreditnih institucija

1. Kreditne institucije i ostale ustanove koje obavljaju razvrstavanje novčanica i kovanica te njihovom distribucijom javnosti kao profesionalnom djelatnošću, uključujući ustanove čija se djelatnost sastoji od razmjene novčanica i kovanica različitih valuta, kao što su mjenjačnice, imaju obvezu povući iz optjecaja euronovčanice i eurokovanice koje prime, a za koje znaju ili imaju dovoljno razloga vjerovati da su krivotvorene. One ih odmah predaju nadležnim nacionalnim tijelima.

2. Države članice poduzimaju potrebne mjere kojima osiguravaju da ustanove iz stavka 1. ovog članka koje ne ispunjavaju svoje obveze iz navedenog stavka, budu podvrgnute učinkovitim, proporcionalnim i preventivnim sankcijama.

3. Države članice do 1. siječnja 2002. donose zakone i druge propise za primjenu ovog članka. O tome smjesta obavješćuju Komisiju i Europsku središnju banku.

POGLAVLJE 4.

SURADNJA I UZAJAMNA POMOĆ

Članak 7.

Suradnja radi zaštite eura od krivotvorenja

1. S ciljem učinkovite zaštite eura od krivotvorenja, države članice, Komisija i Europska središnja banka surađuju međusobno s jedne strane, te s Europolom s druge strane u skladu s Konvencijom o Europolu i s odredbama donesenim na temelju Konvencije. S tim ciljem Komisija i Europska središnja banka pregovaraju da bi pravovremeno zaključile sporazum s Europolom.

2. Nadležna nacionalna tijela, Komisija i Europska središnja banka u izvršavanju svojih zadaća posebno surađuju u:

- razmjeni podatka o sprečavanju krivotvorenja i borbi protiv puštanja krivotvorenih novčanica i krivotvorenih kovanica u optjecaj,
- pružanju redovitih informacija o utjecaju krivotvorenja radi strateške analize,
- osiguravanju uzajamne pomoći u sprečavanju krivotvorenja i borbi protiv puštanja krivotvorenih novčanica i krivotvorenih kovanica u optjecaj, koja, *inter alia*, uključuje znanstvenu potporu i osposobljavanje uz logističku potporu država članica.

3. U okviru uzajamne pomoći, nacionalni središnji uredi iz članka 12. Ženevske konvencije i Europska središnja banka te, kad je potrebno, Komisija, u okviru svojih ovlasti i ne dovodeći u pitanje ulogu Europolu, predviđaju sustav za prijenos tehničkih podataka (rano upozorenje).

Članak 8.

Centralizacija podataka na nacionalnoj razini

1. Države članice osiguravaju da čim se otkrije slučaj krivotvorenja, informacije budu na nacionalnoj razini dostavljene nacionalnom središnjem uredu zbog daljnjeg prosljeđivanja Europolu preko Europolove nacionalne jedinice.

2. Države članice poduzimaju sve potrebne mjere da bi osigurale razmjenu informacija između nacionalnog središnjeg ureda i Europolove nacionalne jedinice.

Članak 9.

Vanjski odnosi

1. Komisija i države članice surađuju s državama nečlanicama i međunarodnim organizacijama u uskoj suradnji s Europskom središnjom bankom. Takva suradnja uključuje pomoć potrebnu za sprečavanje krivotvorenja eura i borbu protiv krivotvorenja, u skladu s odredbama koje se odnose na sprečavanje nezakonitih aktivnosti obuhvaćenih sporazumima o suradnji, pridruživanju te u pretpristupnim sporazumima.

2. Vijeće osigurava da sporazumi o suradnji i pridruživanju te pretpristupni sporazumi između Europske zajednice i država nečlanica uključuju odredbe koje omogućuju primjenu članka 3. stavka 2. ove Uredbe.

POGLAVLJE 5.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 10.

Nadležna nacionalna tijela

1. Države članice šalju Europskoj središnjoj banci i Komisiji popis nadležnih nacionalnih tijela iz članka 2. točke (b).
2. Ti se popisi objavljuju u *Službenom listu Europskih zajednica*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama u skladu s Ugovorom o osnivanju Europske zajednice.

Sastavljeno u Luxembourg 28. lipnja 2001.

Članak 11.

Neodobrene novčanice

Koliko god je moguće, odredbe iz članaka 3., 4., 7., 8. i 9. ove Uredbe primjenjuju se na novčanice izražene u eurima koje su izrađene u zakonitim objektima ili primjenom zakonite opreme uz kršenje odredaba u skladu s kojima nadležna tijela mogu izdavati valutu, ili su puštene u optjecaj kršenjem uvjeta u skladu s kojima nadležna tijela mogu pustiti valutu u optjecaj, te bez pristanka tih tijela.

Članak 12.

Primjena

Članci od 1. do 11. ove Uredbe proizvode učinak u onim državama članicama koje su prihvatile euro kao svoju jedinstvenu valutu.

Članak 13.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europskih zajednica*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2002. Međutim, primjenjuje se od datuma objave za novčanice i kovanice koje još nisu izdane, ali koje se namjeravaju izdati.

Za Vijeće

Predsjednik

B. ROSENGREN